El Teatre Lliure obre la temporada amb una comèdia de Mamet sobre una parella de dones que està a les acaballes

Anna Lizaran i Emma Vilarasau són 'Un matrimoni de Boston'

Montse Gardó
BARCELONA

Amb 'Un matrimoni de Boston', expressió que s'utilitzava per designar una parella de dones, Anna Lizaran, Emma Vilarasau i Marta Marco s'endinsen en el món de la parella.

Tot comença pel final. El final d'una parella de dones, Claire (Emma Vilarasau) i Anna (Anna Lizaran), que des de l'humor, la mordacitat i la intel·ligència s'enfronten a un futur ple d'incerteses. Amb *Un matrimoni de Boston,* David Mamet fa una radiografia de la parella i els seus convencionalismes des d'un matrimoni molt poc convencional. Però és que aquesta obra "va més enllà de la reivindicació sexual", assegura el director del muntatge, Josep Maria Mestres, que assenyala que del que parla l'autor nord-americà és de l'amistat, l'amor i la complicitat, però sobretot de supervivència emocional.

Per a l'obra, que es farà a l'Espai Lliure entre el 14 de setembre i el 13 de novembre, Mestres ha pogut comptar amb "un repartiment ideal format per les tres actrius punteres de les seves respectives generacions", i ha fet menció especial a la que per ell "és la reina de la comèdia", Anna Lizaran. Tant ella com Vilarasau representen uns personatges que lluiten contra el fracàs emocional al qual estan abocades, davant l'atenta observació de la seva criada, Marta Marco. Però aquesta "no és una obra de personatges, sinó d'idees", aclareix Mestres.

Des de la referència estilística a Henry James, sobretot en el contingut, i a Oscar Wilde en el llenguatge, Mamet va compondre un text vertiginós i complex. Però el Mamet d'*Un matrimoni de Boston* "és diferent de tots els altres Mamets", declara Àlex Rigola, director artístic del Lliure, ja que "normalment acostuma a donar molta importància a la trama, mentre que aquí la té la dialèctica entre els personatges, i també perquè, sorprenentment, l'obra acaba bé". Una dialèctica basada en l'acció i reacció contínues, "només apta per a actrius virtuoses", afegia Rigola. Però a més de bones actrius, Lizaran i Vilarasau són molt bones amigues: "No ens ha estat difícil reproduir la complicitat dels dos personatges perquè a la vida real nosaltres ja la teníem", explica Vilarasau, que recorda que més d'una vegada se'ls ha escapat el riure durant els assajos.

Anna Lizaran, Josep Maria Mestres i Emma Vilarasau FRANCESC MELCION

Envoltades per tot arreu

En aquesta obra, Mamet es vesteix d'alta comèdia, tot i que "intel·lectual", com va assenyalar Mestres, i rescata l'època victoriana de finals del segle XIX. Però les etiquetes només són un pretext per parlar dels prejudicis, els costums i les dobles morals d'uns personatges contradictoris. I com que *Un matrimoni de Boston* parla de la intimitat, "la proximitat amb l'espectador havia de ser molt important", va explicar Rigola, que justifica així que el muntatge es respresenti a l'Espai Lliure, on cada nit només 170 espectadors envoltaran l'escenari. "Em fa por la sala. Com que és a quatre bandes no tens on refugiar-te en un moment de pànic escènic", va confessar Lizaran, que reconeix que l'obra és un estímul tant pel text com per les seves companyes.

S'agreuja la crisi entre Boadella i els ex-Joglars per l'autoria de 'La torna'

Marta Porter
BARCELONA

La crisi per l'autoria de 'La torna ' es va agreujar ahir quan Boadella, en lloc de presentar-se a l'acte de conciliació amb els sis ex-Joglars, es va reivindicar com a únic autor de l'obra davant la premsa.

Revenja personal, cinisme, acte patètic i kafkià, rancúnia i infàmia. Aquests són els adjectius que va fer servir Albert Boadella respecte a l'actitud dels sis actors que ahir van acudir a la seu de la SGAE per fer un acte de conciliació amb el director al qual Boadella va enviar el seu advocat amb una sola ordre: no aceptar la coautoria.

Segons els actors, el director no vol negociar un assumpte que, per Boadella, és "una revenja personal", ja que en acabar-se la gira de *La torna*, l'any 1977, va decidir prescindir d'aquests actors "perquè no s'hi entenia professionalment –segons va dir–, una decisió que considera habitual en qualsevol director, i va afegir que després gairebé cap d'ells ha tingut una carrera exitosa.

En una roda de premsa convocada a la mateixa hora que l'acte de la SGAE, el director va deixar anar: "Que no es torni a dir que *La torna* no és de Boadella", i va deixar clar que si Ferran Rañé, Arnau Vilardebó, Gabriel Renom, Andreu Solsona, Myriam de Maeztu i Elisa Crehuet segueixen reclamant la coautoria de l'obra "hauran d'obrir un procés civil".

Boadella va basar la seva *defensa* davant la premsa al·legant les 32 obres de què és autor, els 127 actors que han passat per Els Joglars i la seva manera de treballar, basada en la improvisació a partir d'una idea original seva.

Excuses patètiques

El director va qualificar "d'excuses patètiques" l'argument dels sis ex-Joglars, que basen la seva coautoria en la declaració que van prestar l'any 1977 davant d'un tribunal militar en què tots, Boadella inclòs, es van declarar coautors de l'obra. Segons el director, "davant d'un jutge militar i en plena censura vam dir que ho havíem fet entre tots, com una festa que se'ns havia escapat de les mans, i sense ànim d'injuriar ni de molestar. Això, evidentment, era un seguit de mendites dites emmanillat davant d'un tribunal militar. No ens van creure i a mi em van tocar 4 anys de presó incondicional i a la resta 3 anys de presó sota llibertat condicional. El dia que em vaig escapar de la presó, els vaig convocar per fer *La torna* a Portvendres, però ells van preferir presentar-se de manera voluntària al consell de guerra i els van caure dos anys de presó. És una infàmia dir que jo els vaig deixar penjats i no entenc que no vinguessin. Utilitzar ara aquests arguments com si el consell de guerra hagués sigut un judici democràtic és d'un cinisme extraordinari i patètic", va afegir. "Se'm pot titllar de botifler, lerrouxista, antipatriota..., però no de timador. Per aquí ja no hi passo".

Ferran Rañé, per la seva banda, va declarar, en acabar-se la reunió a la SGAE, que "en aquestes condicions és impossible arribar a un acord" i que es reunirà amb la resta d'exmembres d'Els Joglars –ahir només hi van anar quatre dels sis– per decidir si interposen una demanda judicial.
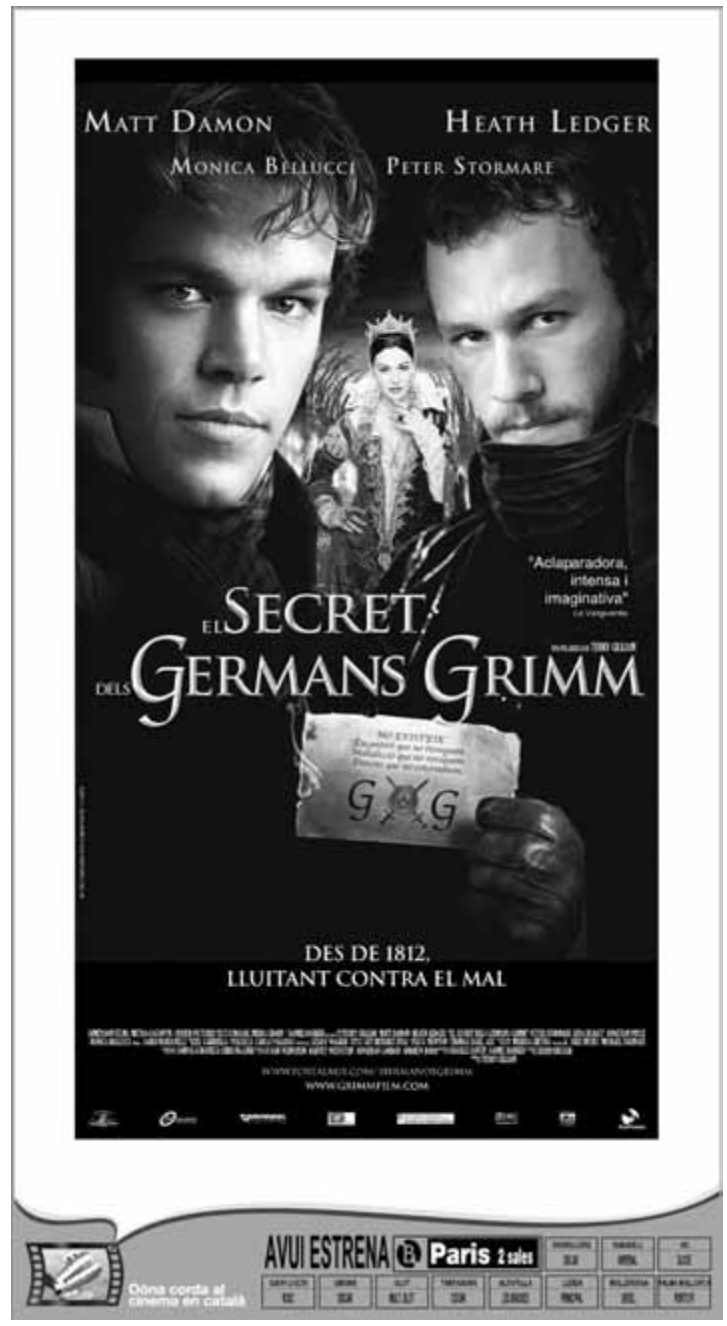
Rañé es va lamentar: "Em fa vergonya i em dol l'actitud d'Albert Boadella", i va afegir que creu que el director ha adoptat "una postura irracional que només pot explicar el seu psicòleg".